

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

D[omi]nica post octauas pe[n]tecostes Quarta Euangeliu[m]. Estote
misericordes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A si sciat se nō esse: vel qui mordet dentib⁹
detrabēdo: vel impingit cornib⁹ alios
violenter opprimendo: aut pede percu-
tit proximo irascēdo: aut dilaniat vngu-
bus aliena rapiendo.

propter amorem bonitatis diuine. **Et nolite iudicare.** scilicet temerarie
de proximo. **Et nō iudicabimini.**
scilicet a deo. **Et nolite condemnare.**
et nō condemnabimini. quasi diceret
si forte ex fragilitate
te humana contin-
gat vos suspiciose
iudicare: nolite tñ
condemnare id est
aliquem dignū cō-
demnatione diffini-
re: quia aliquis est
hodie malus / qui
fortassis cras erit
bonus. Exemplū. Act. 9. 8.
in paulo: similiter
et in publicano. Lm. 18. 6.
Et dimitte. i. iniurias vobis illa-
tas a proximo.
Et dimitte
mini. scilicet pec-
catū vestrū a deo:
cui frequēter iniuri
ati fuistis. **Da**
te. scilicet tempo-
ralia. **Et da**
bis vobis. Glo-
ria interli. vita eter-
na Guil. Dāti pau-
peribus nō solum
dantur bona spiri-
tualia in presenti et
celestia i futuro: im-
mo etiā temporalia
et naturalia bona
ei multiplicantur:
sicut dicit. **Ca**
den-
surā bo. qd ad
bona fortunę q ali-
qñ pferūt. p ope-
ra pietat. **Et**
cōfer. qd ad bo-
na nature: sicut sa-
nitas et hmoi: q etiā aliqñ pferunt ppter
opa pietat. **Et coagitatā.** qd ad
bona grē. in **Et** supēffluen. qd ad
bōa glie: vñ apse. Pietas autē ad oia vti-

Postilla

E Sto. mi-
sericor.
sic et pa-
tr̃ cele.

Luce. vi. Dicitur.
vi. Dicitur. iij. Di-
scipulis huius euā-
gelij dixit dominus
Iesus aīo ei. xxij.
ij. idus Julij. feria.
v. indictione. iij. lu-
na. xvi. Ante initium
illius euāgelij scri-
bit sanctus Lucas
quod christ⁹ dixit: Du-
tum date nihil in
desperantes: et erit
merces vestra mul-
ta: et eritis filij altis-
simi: quia ipse beni-
gnus est sup ingra-
tos et malos. Tūc
statim sequit euā-
gelij hodiernum:
Estote misericor-
des. In hoc euāge-
lio docet nos chri-
stus misericordes
esse ad pauperes:
ponens patrem ce-
lestem in exemplū.
cum dicit: Estote
misericordes. Bor-
rā. non dicit: estote
parentes sicut pa-
ter vester est: vñ sa-
pientes sicut filius
dei ē: sicut **Et** esto-
te misericordes:
sicut et pater ve-
ster celestis misericors est. Aīa. de-
enim releuat miseria nostras propter su-
am bonitatem: sic et homo debet moue-
ri ad releuandā miseriam proximi: et hoc

**Dominica .III. post octavas
Pentecostes. Eu angelij. Luce
VI. f. circa finem.**

**Et il-
lo tem-
pore: Dixit
Iesus disci-
pulis suis.**
et copatimini pro-
ximo incurrendo
in necessitate etiā
inimicis: quia ad
hoc tenemur.
Estote mise-

ricordes sicut et pater vester cele-
stis. **Et nolite iudicare.** et nō tñ in largitate bñ-
ficioꝝ sitis misericordes: sed etiā in iudicando.

Et nolite condemnare. et vos a deo
et proximi
et in vltima die
denunare et non condemnabimini
debitonibus. et a debitis vestris. et elemosinā
et dimitte et dimitte mi. Dāte
et dabitur vobis: mēsuram bo-
nam et cōfertam et cogitatam et
supēffluen dabit in sinū vestrū.

plenam. et conuallatā et repressam
et cōfer. qd ad bo-
na nature: sicut sa-
nitas et hmoi: q etiā aliqñ pferunt ppter
opa pietat. **Et coagitatā.** qd ad
bona grē. in **Et** supēffluen. qd ad
bōa glie: vñ apse. Pietas autē ad oia vti-

significat hic similitudine nā equalitatem

nititas et hmoi: q etiā aliqñ pferunt ppter
opa pietat. **Et coagitatā.** qd ad
bona grē. in **Et** supēffluen. qd ad
bōa glie: vñ apse. Pietas autē ad oia vti-

non.

Dñica. III. post octa. Pentecostes

Elis est pmissio habes vite: q̄ nunc est ⁊
future a. **E**adē quip. mēsu. q̄ mēsi
fueritis: remittetur vobis. **Y**ra. q̄
p̄m q̄ opera pietatis sunt maiora: erit re
tributio maior: ista tamen maiortas est
attendēda semper
p̄m magnitudines
interior affectus.
mar. 12. d. vnde. Vidua q̄ mi
sit duo minuta i ga
gophilaciū: p̄m te
stimonij saluator
dicitur plus misisse
q̄ multi diuites: q̄
magua dona mise
rant. vnde Hiero.
Que offeruntur: nō
suo pōdere: sed of
ferentis volūate:
p̄sant. **b** **D**ice
bat autē ⁊ illis.
scilicet discipul
is ⁊ turb. **c** **E**
ad potest cecus.
id est carens sapiē
tia ⁊ scientia.
d **E**cum du
cere. id est ignorā
tem docere ⁊ diri
gere: quasi diceret
non. **e** **N**onne
ambo in foueā
cadūt: id est in p
ditionem. Primo
enim cadunt in fo
ueam culpe. Secū
do vero in foueam
gehennę. **G**o. in pasto. Cum
pastor per abrupta
graditur: cōsequēs
est vt grex in preci
pitū labat. vnde:
Qualis rector cui
tatis: tales et qui habitant in ea. **f** **N**ō
est disci. su. ma. **Y**. et ideo nō est mirū
si ipsum sequit. vnde subdit. **g** **P**erfe
ctus autē ois erit si sit sicut magister

ei⁹. q̄ si assimilet bono m̄gfo: erit pfect⁹
p̄m veritatē. **N**ō est discipulus sup magi
strū. **B**or. de q̄ m̄gfo dicit. Magister v̄
vnus est christus. Et alibi. Vos vocatis
me m̄g⁹ ⁊ dñe: ⁊ bñ dicitis: sum etenim ⁊c.
Perfectus autem
omnis erit si sit si
cut magister eius:
nā huius magistri
scz christi imitatio
est bñana pfectio.
vñ Aug⁹. Sūma
pfectio christiane
religiōis est imita
ri quem colis.
b **Q**uid autē
vi. festuca. i. pec
catū videlicet min⁹.
i **I**n ocu. fra
tui. i. in puerfatio
ne ⁊ p̄fictia eius.
k **T**rabē autē.
id est maius p̄m.
l **Q**ue i oculo
tuo ē. i. in teipso.
m **N**on confi
dei alium doces: **R**om. 11
teipsum nō doces.
n **A**ut quō p
di. fra. tuo. sine.
i. p̄mitte. **o** **E**i
ciā se. i. culpā mo
dicā. **p** **D**e oc
tuo ipse tra. ⁊c.
Bor. q̄ scz h facis
ex simulatiōe nō ex
dilectiōe iusticie. i.
q̄ arguis ⁊ ponde
ras p̄cā aliena: vt
lateat tua. **q** **E**i
ce pri. tra. ⁊c. **Y**
ra. q̄ h ē ordo cha
ritatē q̄ a seipso inci
piat. vñ: **I**ust⁹ p̄or
ē accusator sui. **S**
in oppositiōe: multi sunt q̄ alios corrigūt ⁊
seipso negligunt. **r** **E**t tūc p̄spi. vt
edu. festu. i. paruum defectum. **s** **D**e
oculo fra. tui. scz postq̄ emēdasti tuos

A magnos defectus. Circa presens euāgelium ubi dicitur: Estote misericordes. Notandum est q̄ duo tenemur proximo scz compassionē cordis et beneficiū operis: si autē facultas: a pmo nullus excusatur: quia omnis homo debet compati proximo afflicto et in necessitate constituto: a secūdo. sc. beneficio operis: excusant multi: scilicet quādo facultas deest: si facultas ad est: tūc in necessitate proximo q̄libet tenetur subuenire.

L. Jo. 5. c. Unde dicitur. Si quis habuerit substantiā huius mundi: et viderit fratrem suum necesse habere: et clauerit viscera sua ab eo: quomodo charitas dei manet in eo? quasi dice ret: nullo modo: ergo signum est q̄ charitas dei non est in illo homine. Unde et iam dictis patet: q̄ nō dare elemosynam cum non habet: nō est signum q̄ charitas dei non sit in tali homine: sed non compati pauperibus et tribulatis: est signum q̄ charitas dei non est in eo. Unde elemosyna interior: scilicet compassio cordis est maior elemosyna q̄ datio nutrimenti. Sequit̄ hic in euāgelio. Nolite iudicare. Unde hic querit̄. utrum omnia dubia sint in meliore parte interpretanda? Respondetur p̄m sanctum Thomam de aquino: q̄ qui habet malā opinionem de aliquo sine causa legitima iniuriatur eidem: ideo quilibet in omni causa dubia debet factū vel dictum primi in melius interpretari. Et melius est q̄ aliquis frequēter fallatur habēs bonam opinionem de aliquo malo: q̄ rarius fallatur habēs malam opinionem de aliquo bono: quia ex hoc fit iniuria alii: non autem ex primo. hec ille. Sequi-

tur nunc. Date et dabitur vobis. An hic queritur. An dare elemosynam sit in p̄cepto? Respondetur p̄m sanctū Thomam ubi supra: quia cum dilectio proximi sit in p̄cepto: necesse est omnia illa cadere sub p̄cepto: necesse sub p̄cepto: sine quibz dilectio proximi non seruatur. Ad dilectionē autē proximi pertinet: ut ei nō solum velimus bonū: sed etiam operemur bonum. unde dicitur.

De elemo. s̄ma quo. mō cadat sub p̄cepto

Dñica. V. post octa. Pentecostes Euangelii Lucę. V. a.

Illo tempore. Cum autem impetu accedentes turbę irruerent in iesum ut audirent verbum dei.

secunda locum.

sic dictū.

ipse stabat secus stagnum genezare

Quo dubia sunt interpretanda;

Quam turbe irruerēt in iesū. Lucę. v. Historia huius euāgelii facta est anno christi. xxxj. viij. kalendas Maij. feria. iij. indictione. iij. luna. xv. Ante initium illius euāgelij scribit sanctus Lucas: q̄ omnes qui habebāt infirmos varijs lāguoribus ducebāt illos ad iesum. Et ille singulis manus imponens curabat omnes. Post hoc sequitur euāgelii bodiurnum. **At turbe irruerent in iesum.** Boza. ecce turbarum deuotio: nunq̄ legitur tantus scribarum et phariseorum ad christū concursus propter verbum dei: dulcedinem enim suam deus abscondit a sapientibus et prudentibus et reuelat eam paruulis. **Ut audiret. ver. dei.** qz esuriebat audire verbū dei: ideo irruerūt in eū p̄ nimia deuotionē audiēdi eū. **Et ipse stabat sec. stag. gene.** Ly. est lacus magnus p̄ quā trāsit iordanis: et aliqñ vocat mare galilee: quia trāsit p̄ mediū galilee.

Postilla

Dat. 130